

Dobličica zakladnica živalskega sveta Bele krajine

Našim vnukom v dar

Varujmo bisere slovenske narave

Dobličica, njeni pritoki in kraški izviri so domovanje živali, ki so drugod že ogrožene.

Natura 2000

Natura 2000 je ekološko omrežje, ki postopoma nastaja v vseh državah Evropske unije. Vanj so vključena območja, ki so pomembna za ohranjanje ogroženih rastlin, živali in njihovih življenjskih okolij.

Rak koščak naseljuje tekoče in čiste vodotoke. Je nočna žival, ki se preko dne zadržuje v račinah, izkopanih v ilovnate brežine. Večkrat so ga opazili predvsem ob Jelševniku.

Močvirska sklednica je naša edina sladkovodna želva, ki živi tudi v Dobličici in njenih pritokih.

Zakaj Natura 2000?

- Ker je v Evropi vse manj naravnih življenjskih prostorov rastlin in živali.
 - Ker so se nekatere občutljivejše vrste rastlin in živali znašle na robu preživetja, ali celo izumrle.
 - Ker moramo, da bi ohranili naravo, ukrepati skupaj.
- Reka Dobličica z Jelševnikom s pripadajočo poplavno ravnico in zaledji kraških izvorov je zaradi svojih naravnih danosti uvrščena med območja Natura 2000.

Črni močeril je podvrsta človeške ribice, svetovno znanega prebivalca podzemeljskih voda Dinarskega krasa. V primerjavi s človeško ribico ima temno obarvano kožo, zato so mu v latinskem imenu dodali »parkelj« (Proteus anguinus parkelj). Za razliko od človeške ribice ima dokaj normalno razvite oči. Tudi glavo ima bolj zaobljeno in normalno oblikovano, trup sorazmerno daljši, noge krajše, v hrbtenici trupa pa več vretenc. Je jamska žival, ki pride na površje le ponoči.

Črni močeril je bil odkrit 1986 v izviru Dobličice, za tem pa le še v izviru Jelševnik

Bobru ustreza umirjen rečni tok, bogato vodno rastlinstvo in obrežna vegetacija, s katero se kot rastlinojed hrani. Bobrovo domovanje - bobrišče - je na videz neurejeno. Dejansko pa je bivališče skrbno in trdno zgrajeno. Gradijo ga vsi člani družine: samec, samica in mladiči. Najbolj skrbna pri tem je samica.

Bober je presenetil s svojo naselitvijo ob Dobličici. Očitno gre za nekaj živali, ki izvirajo iz hrvaške naselitvene kolonije ob reki Savi.

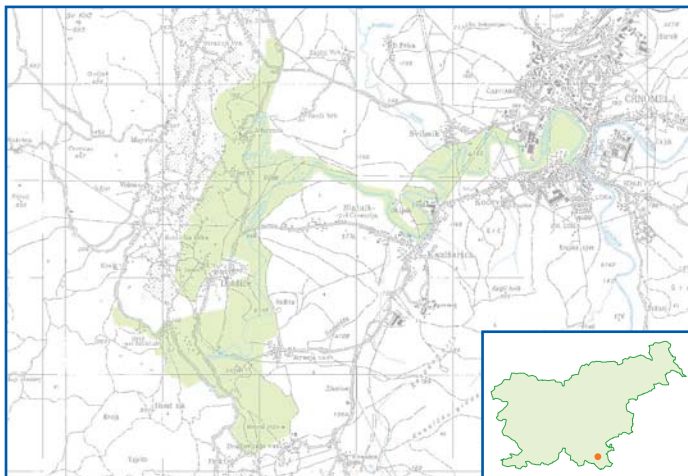
Navadni netopir je eden naših največjih netopirjev. Hrani se predvsem z velikimi žuželkami, kot so gosenice metuljev, bramorji, kobilice, murni. Lovi jih lovi na travnikih, v sadovnjakih in gozdovih brez podrasti.

Večja porodniška kolonija gostuje preko poletja v zvoniku cerkve v Dobličah, pozimi pa se zatekajo v kraške jame.

Zakaj želimo ohraniti Dobličico?

- Dobličica s pritokoma Jelševnik in Obrh ter zaledji kraških izvirov je po svojem živalstvu ena najbolj izjemnih rek v Beli krajini in Sloveniji.
- Tu domujejo ogrožene živalske vrste: bobber, želva močvirska sklednica, črni močeril in rak koščak ter navadni netopir.
- Območje je tudi pomemben življenjski prostor drugih rastlinskih in živalskih vrst.

Dobličica - območje Nature 2000

Kaj lahko storim?

Nekaj primerov:

- Ohranjam značilnosti reke Dobličice in pritokov.
- Preprečujem onesnaževanje vodnih zaledij s pesticidi in drugimi snovmi.
- Omejim športni ribolov in druge rekreativne dejavnosti ob bobrišču.
- Ne izvajam regulacij in melioracij v vplivnem območju reke.
- Ohranjam obrežno rastje in mozaičnost bližnjih gozdov.
- Izvajam sonaravne, ekstenzivne kmetijske dejavnosti.

Kje lahko izvem več?

- Andrej Hudoklin Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, Skaliskega ulica 1, Novo mesto, tel. 07/393-15-48, andrej.hudoklin@zrsvn.si
- Bernarda Stariha, Kmetijsko gozdarska zbornica, KGZ Novo mesto, KSS izpostava Črnomelj, tel. 07/305-62-10, kss.crnomelj@nm.kgzs.si
- spletna stran MOP Natura 2000: www.natura2000.gov.si, info.mop@gov.si
- spletna stran Evropske komisije o Naturi 2000: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/home.htm

Zgibanka je del serije, s katero predstavljamo območja Natura 2000 | Besedilo: Andrej Hudoklin in Mateja Kogelnik | Fotografije: Matjaž Bedjanič in Andrej Hudoklin | Zemljevida: Janez Božič | Urednica serije: Breda Ogorelec | Oblikovanje: Andrejka Čufer | Postavitve: Znamka 111 | Izdalo: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Ljubljana, 2004.